

Forslag til folketingsbeslutning vedrørende Danmarks forhold til Den nordatlantiske Traktat.

Fremsat den 3. oktober 1968 af *Gert Petersen, Poul Dam, Krog Hansen, Morten Lange og Aksel Larsen.*

Folketinget opfordrer regeringen til straks at

1) træffe de nødvendige forberedelser til, at en opsigelse af Danmarks medlemskab af Den nordatlantiske Traktats Organisation (NATO) vil kunne foretages på det under iagttagelse af reglerne i traktatens artikel 13 tidligst mulige tidspunkt,

2) optage forhandlinger i henhold til traktatens artikel 12 med de øvrige medlemsstater om NATOs fremtidige opbygning og

opgaver samt om organisationens eventuelle ophævelse, således at der foreligger et resultat af disse forhandlinger senest i efteråret 1969,

og

3) forberede afholdelse af vejledende folkeafstemning om den eller de sikkerhedspolitiske løsninger, der på baggrund af de førte forhandlinger måtte blive foreslået af regeringen eller af partier i folketinget.

Bemærkninger til forslaget.

I henhold til Atlantpagtens artikel 13 kan medlemskabet tages op til revision fra og med den 24. august 1969. Dette forhold bør danne udgangspunkt for en grundlæggende drøftelse af dansk sikkerhedspolitik. Nærværende forslag skal i første række sikre, at muligheden for en sådan drøftelse ikke forspildes. Forslaget foregriber ikke noget partis, ej heller SFs, ret til under drøftelsen at fremlægge sine egne konkrete forslag om Danmarks forhold til NATO.

Man har bemærket sig udtalelser fra ansvarlige politikere, hvori der lægges stor vægt på en ændring af NATO i afspændingens interesse. SF anser en sådan ændring for aldeles urealistisk, men finder det bedre, at spørgsmålet undersøges, i stedet for at man nøjes med erklæringer. Undersøgelsen må imidlertid ikke bruges som påskud for at trække en afgørelse i langdrag; derfor er der i forslaget punkt 2 anført en tidsfrist. Endelig må sådanne undersøgelser som udgangspunkt have en klar prioritering af ønsker og målsætninger.

Hvis beslutningsprocessen skal være virkelig demokratisk, må det allerede nu gøres klart, at den kan munde ud i en beslutning om Danmarks udtræden af NATO. Derfor foreslås, at regeringen, samtidig med at den optager forhandlinger om NATOs struktur, træffer forberedelse til en eventuel opsigelse af medlemskabet ved den traktatmæssigt først givne lejlighed.

Endelig må det også anses for en nødvendig demokratisk forudsætning, at de forslag vedrørende Danmarks forhold til NATO — om forbliven uden betingelser, forbliven på visse betingelser, udtræden eller udtræden knyttet sammen med andre foranstaltninger — som måtte blive fremlagt af regeringen eller af partier i folketinget, bl. a. på baggrund af de førte forhandlinger, forelægges befolkningen i form af en vejledende folkeafstemning, hvorved vælgerne får lejlighed til at ytre sig direkte om de muligheder, mellem hvilke folketinget skal træffe sit valg.